

Santa Maria de Merola

Puig-reig

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Merola
Emplaçament A la via de serveri de la ctra. C-16, al km 77,5 prendre camí en direcció S-W uns 600 m

Coordenades:

Latitud: 41.9314
Longitud: 1.87107
UTM Est (X): 406404
UTM Nord (Y): 4642776

Classificació

Número de fitxa 08175 - 217
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Renaixement
Segle XvIIXVIII
Any 1611
Autoria de l'element: Gabriel Lleonart (arquitecte)
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Interior dolent
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL 03
Número inventari IPA 3651
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religiós
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Solsona
Fitxes associades:

Sant Mateu de l'Ametlla de Merola

Fàbrica de l'Ametlla de Merola

Creu processional de Sant Martí de Puig-reig

Església vella de Merola

Autoria de la fitxa Rosa Serra Rotés i Jordi Piñero

Data de registre de la ds., 12/03/2011 - 01:00

fitxa:

Descripció

Església d'una sola nau, acabada amb un absis poligonal. Als murs laterals té adossats sengles cossos, de característiques diferents, a manera de transepte. El del costat de tramuntana, amb altar dedicat a Sant Joan, és el més antic i té coberta a doble vessant. El del costat de migdia és de major dimensió i amb coberta a una sola vessant. La façana principal, al costat de migdia, conserva l'arrebossat i té una porta de llinda i brancals de pedra, així com una finestra d'arc de mig punt. Al damunt, s'aixeca un robust campanar d'espadanya de mides superiors a les proporcions generals de l'edifici, el qual sembla afegit posteriorment. A l'església se li adossà la rectoria, emplaçada a l'angle sud-est, posteriorment abandonada i derruïda, i de la qual pràcticament no n'ha quedat cap rastre. Els murs són de pedra i l'aparell més regular i ben treballat es troba a la façana, el campanar i la porta. La coberta és a doble vessant. L'interior es troba en mal estat. A l'angle sud-oest té un petit tancat de pedra amb un pedrís per seure-hi.

Història

L'església de Sant Maria de Merola fou bastida prop de la torre de l'antic Castell de Merola i al peu del camí de Merola, en un lloc més avinent, un cop s'abandonà l'antiga església parroquial de Santa Maria (romànica) l'any 1609 degut al seu lamentable estat de conservació. L'any 1609, Miquel Ferrer, àlies Barbut, batlle de Merola, i els pagesos de la parròquia de Santa Maria, demanaren al Bisbe d'Urgell permís per a construir una nova església prop de la Torre de Merola. La nova església de Santa Maria passà a ser sufragània de Sant Martí de Puig-Reig. El 2 d'agost del 1609 s'hi col·loca la primera pedra, i la consagració es feu el 27 de novembre del 1611. L'altar principal es va dedicar a Santa Maria i el secundari a Sant Joan. L'obra és un dels pocs exemples d'arquitectura renaixentista de la comarca del Berguedà, feta pel mestre d'obres Gabriel Lleonart de Castellterçol, que va cobrar 125 lliures. A la nova església s'hi va traslladar la talla romànica, que es va perdre durant la Guerra Civil de 1936, i les relíquies de Sant Crissantó i Santa Dòria. L'any 1621 s'hi col·locà un retaule de pintura fet per Gabriel Claramunt de Vic (perdut també durant la Guerra Civil). A començaments del segle XIX l'església fou renovada. L'última visita efectuada a la nova església de Merola, en la qual es confirma el seu caràcter de parroquial, és de l'any 1830. En un principi les noves esglésies que es construeixen a les colònies industrials properes, com les de cal Vidal o de l'Ametlla, depenien de la parròquia de Santa Maria de Merola, però aviat s'independitzaren. La de cal Vidal l'any 1922 i la de l'Ametlla anteriorment.

Bibliografia

AADD. (2011). Pla d'ordenació urbanística municipal. Catàleg del patrimoni arquitectònic, històric i artístic. Ajuntament de Puig-reig. Fitxa b.4

SERRA, Rosa (1985). "Santa Maria de Merola", Catalunya Romànica, vol. XII El Berguedà. Fundació Enciclopèdia Catalana, Barcelona, p. 400-401

SERRA, Rosa; MIRALDA, Jordi (1990). Merola, un poble. Associació Cultural Esplai; Comissió Caminada Popular. SERRA, Rosa. Aproximació a la història de Puig-reig, Manresa 1982
VV.AA. (1994). Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

